

Дан у 119. мешовитој
хеликоптерској ескадрили

СПРЕМНИ ЗА

ИЗА

Јединица у саставу 98. ваздухопловне бригаде, намењена за транспорт људи и средстава, обављање трагања и спасавања, медицинско превозење, извиђање и осматрање бојишта, као и за ватрену подршку, опремљена је ваздухопловима Х-145М, Ми-8 и Ан-2, што јој омогућава успешну реализацију различитих задатака. Услов за то је и непрекидна обука састава који сунчан фебруарски дан на Војном аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић“ у Нишу проводи ужурбано, са много полета и адреналина, желећи да успешно реализује све планиране активности.

Пишу капетан Невена МАРИЧИЋ и Владимир ВЈЕШТИЋ

Н

ајвећи изазов за јединицу у последње три године сасвим извесно било је увођење новог „Ербасовог“ хеликоптера Х-145М. Поред свих техничких детаља, било је веома битно успоставити систем обуке за ту летелицу, како пилотског, тако и техничког састава.

Задатак није био нимало лак, каже командир хеликоптерског одељења у 119. мешовитој хеликоптерској ескадрили (мхе) мајор Александар Аксентијевић, и сам пилот на том савременом хеликоптеру.

– Ниво оспособљености људства који су завршили обуку у СР Немачкој знатно је подигнут, а поред тога извршена је и преобука одређеног броја пилота и техничара са других типова ваздухоплова. Што се тиче нових пилота на овом типу хеликоптера, они су након успешно извршене преобуке наставили и, такође успешно, завршили обуку за летење у ноћним условима уз коришћење наочара за ноћно летење. Имплементацијом савременог

система наоружања, спектар задатака је проширен, па је и пилотски и технички састав приступио обуци за рад са наоружањем. Завршетку те обуке за поједине пилоте присуствујете и ви данас, јер се на Интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде“ изводе ватрена дејства, односно ракетирање невођеним ракетним зрнима из овог хеликоптера – каже мајор Аксентијевић.

Део пилотског састава са хеликоптера Ми-8, који поседује ова јединица, у претходном периоду завршио је преобуку за управљање новијим и модернијим Ми-17 и у ескадрили сви жељно очекују њихов долазак. Акцент на обуци претходних месеци био је на подизању нивоа борбене оспособљености, па ће, поред дејстава Х-145М, на „Пасуљанским ливадама“ пилоти ватрено дејствовати невођеним ракетним зрнима и из хеликоптера Ми-8, потврђује командир хеликоптерског одељења у 119.мхе.

ПОДМЛАЂИВАЊЕ САСТАВА

Та мешовита хеликоптерска ескадрила опремљена је и транспортним авионом Ан-2. Сваке године из те летелице извршава се велики број де-

ЗОВЕ

сантирања падобранаца, с обзиром на то да јединица дели аеродром са 63. падобранском бригадом.

– После дуго година без новог људства, преваходно кад је реч о техничком саставу, током претходне две године у јединицу је пристигао одређени број младих момака и девојака, чиме је обезбеђен неопходан континуитет преносења знања са старијих на млађе – каже мајор Аксентијевић и додаје да је руководећи кадар у позитивном смислу изненадило то што су се млади подофицири одлично уклопили у систем рада јединице.

Једна од њих је водник Јана Јовановић, техничар за радио и електроопрему. Испричала нам је како изгледа њена уобичајена смена на послу. Каже да је летачки дан на аеродрому детаљно регулисан, свако има свој део посла и зна шта му је обавеза.

– Мој задатак су прегледи – претполетни, међулетни и послелетни. Уобичајена процедура је да прегледам све инструменте који се налазе у ваздухоплову, њихову исправност, а пре полетања моја дужност је да обезбедим напон за стартовање хеликоптера. Све радим уз помоћ колега, помажемо се

РАДУЈЕМ СЕ УСАВРШАВАЊУ И НАПРЕДОВАЊУ

Поручник Саша Стојменовић је пилот у 119.мхе који је, након завршене Војне академије, у септембру 2020. на нишком војном аеродрому започео и успешно завршио преобуку на хеликоптеру Х-145М, након чега је прошао обуку за употребу наочара за ноћно летење и сад му предстоји својеврсно „ватрено крштење“ – обука за употребу система наоружања.

– Долазак у ову јединицу била је моја жеља и веома сам задовољан. Поклопило се и то што је у јединици постојала потреба за младим пилотима. Војска младим официрима током каријере заиста пружа много прилика за усавршавање и напредовање, промену места службовања и остале погодности. Ја сам у одличној јединици, распоређен сходно годинама, чину и категорији оспособљености, али се радујем даљем усавршавању и напредовању у војничком и летачком смислу – каже Стојменовић, који не потиче из војничке породице, али је за свој избор животног позива пилота хеликоптера имао велику подршку родитеља и пријатеља и који свим младим људима препоручује студирање на Војној академији, као и позив војног пилота.

и допуњујемо, а увек су ту и старије колеге да нас посаветују и преконтролишу.

Јана је завршила Средњу стручну војну школу и почела је да ради пре годину и по дана.

– Школовала сам се четири године, а још увек се двоумим око факултета. За сада сам задовољна послом, а с обзиром на то да сам из Ниша, жеља ми је била да радим у родном граду, баш на овом аеродрому. Ту прилику да бирам себи сам обезбедила добрим просеком током школовања – истиче водник Јана Јовановић и сведочи да на послу влада добра и колегијална атмосфера.

Каже да се током летачких дана пуно ради, сви су „као један“, а у дану без летења обнављају знање и прелиставају ваздухопловно-техничка упутства.

– Хеликоптер Х-145М има много електроопреме, што мени одговара, јер ми је то била ужа специјалност током школовања, али најважније је да волиш свој посао, јер се тада заиста трудиш и ништа ти није тешко.

Водник Катарина Коцић, која већ две године ради у 119.мхе као механичар на хеликоптеру Х-145М, кад је реч о школовању, имала је другачији пут од колегинице Јане. Она је прва генерација водника који су завршили курс за подофицире РВ и ПВО. Након завршене Електротехничке школе у Нишу и уписаног факултета пријавила се на конкурс, па је, након завршених провера, тестирања и захтевне обуке, после шест месеци добила посао на нишком аеродрому.

– Обука је била занимљива, брзо сам је завршила и док сам трепнула нашла сам се на аеродрому са задужењем на најновијим и најсавременијим ваздухопловима. Као електротехничару није ми било лако да се одмах усредсредим на механику и све што она подразумева, али није дуго трајало и успела сам да се усавршим и да кренем у самостални рад. Уз помоћ колега и уз велики број наставних часова успела сам да савладам основе механике. Пронашла сам се у свом тренутном послу, али ту је и факултет и остале перспективе које овај, понекад и напоран посао доноси – каже девојка чији је задатак у летачком дану да обави три уобичајена прегледа ваздухоплова, како би с колегама гарантовала његову исправност, док у техничком дану обавља обимније прегледе који захтевају много више времена.

– Заиста себе видим у овом послу и сигурно ћу га обављати још много година – поручује водник Катарина Коцић.

Још једна млада снага 119. мешовите хеликоптерске ескадриле је и водник Немања Ковачевић, који се, осим о радио-радарској опреми у чети за одржавање, бави и дужношћу оружара. Каже да га инспиришу обе дужности и обе су му изазов.

– Радио-радарски уређаји уско су повезани са електроопремом, па се могу лако прилагодити. Током школовања стекао сам доста знања о радио-радарским уређајима и могло би се рећи да сам уско специјализован за тај смер, а када је реч о наоружања за Х-145М, то је посебан изазов јер сам у контакту са страном технологијом, а посебна драж је чињеница да је реч о новом хеликоптеру па сам у прилици да слушам предавања од много искуснијих и старијих колега, који до танчина објасне све – каже Немања.

Када није ангажован на задацима везаним за летење, обнавља знања и стиче нова, превасходно проучавајући детаље из ваздухопловно-техничких

упутстава, као и упутстава из „Ербаса”. Његов задатак у летачком дану започиње од тренутка када се прецизира летење – визуелним прегледом хеликоптера у хангару, па редом...

– Да ли је све исправно, то је основ, чак иако се не гађа тог дана, увек се све проверава. Све мере предострожности се поштују, а када почне летење, помажемо колегама механичарима који су, тако рећи, главни за летење и практично они су стуб процеса припреме ваздухоплова. Посао нас оружара је да будемо поред хеликоптера док не полети, а код гађања је већ друга прича. Ту се види наш део посла и ту ми ступамо на сцену, јер бојево гађање је у сваком смислу комплексан задатак, пун безбедносних ризика и изазова – каже водник Немања Ковачевић, који је већ трећу годину један од младих подофицирских узданица јединице.

УНАПРЕЂИВАЊЕ БОРБЕНИХ МОГУЋНОСТИ ХЕЛИКОПТЕРА

Млади припадници 119.мхе уживају велику подршку старијих колега, који им своје знање несебично преносе, и то је својеврсни добитни спој младости и искуства, каже командир хеликоптерског одељења у 119.мхе мајор Александар Аксентијевић.

– Наш старији технички састав свакодневно преноси искуство млађима, што ће, као што је увек било, они чинити будућим генерацијама. С друге стране, могу да изразим задовољство што младе колеге веома брзо савладавају нове модерне системе, не устручавајући се да за све дилеме питају старије, а охрабрују се и да износе своја мишљења. Једном речју будућност ове ескадриле је обезбеђена – поручује Аксентијевић, искусни пилот чији је основни тип хеликоптера, пре преобуке за Х-145М, био борбени хеликоптер „гама”.

– С обзиром на то да је Х-145М један од најбољих, ако не и најбољи хеликоптер у својој класи у свету, изузетно сам задовољан могућношћу да у даљој каријери уживам у летењу на том типу. Најсавременији навигацијски системи, системи управљања и наоружања, као и безбедност летења, на овом хеликоптеру су на највишем нивоу. У разговору с колегама из јединице, с пилотима Министарства унутрашњих послова, као и с пилотима из СР Немачке, који су нас преобучавали, уверио сам се да су сви изузетно задовољан овим типом хеликоптера и већина њих се изјашњава да је најбољи којим су икад управљали. А ако ме питате имам ли жељу да некад седнем у мој стари хеликоптер, како кажу људи, „стара љубав заборавља нема”, па ми понекад дође да одлетим на „гами”, али, заиста, брзо ме то прође, чим седнем за контроле Х-145М.

Према речима мајора Аксентијевића у наредном периоду јединицу очекује наставак подизања нивоа

Мајор Александар Аксентијевић

Поручник Саша Стојменовић

Водник Јана Јовановић

Водник Немања Ковачевић

Водник Катарина Коцић

ИСКУСТВО ДЕСАНТИРАЊА ИЗ Х-145М

На нишком војном аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић”, осим 119. мешовите хеликоптерске ескадриле, базирају и 63. падобранска бригада и 161. батаљон за обезбеђење летења.

– Умногосте зависимо једни од других, па су координација и сарадња на високом нивоу. С колегама из 63. падобранске превасходно сарађујемо у процесу обуке. Поред вишегодишњег десантирања падобранаца из хеликоптера Ми-8 и авиона Ан-2, у периоду за нама опитовали смо и могућност десантирања из новог хеликоптера Х-145М, уз позитивна искуства, па се у наредном периоду очекује увођење и ове летелице у процес. Сарадње са батаљоном за обезбеђење летења доминантно се односи на обезбеђење летења и одржавање технике – каже командир хеликоптерског одељења у 119.мхе мајор Александар Аксентијевић.

обучености пилотског и техничког састава.

– С обзиром на то да ће у скорије време јединица бити попуњена са још нових хеликоптера Х-145М, и надамо се и Ми-17, очекује нас још више посла. Такође, ради се на унапређивању борбених могућности Х-145М развратком и имплементацијом савременијих вођених ракета, што ће довести и до унапређења борбене обуке на том хеликоптеру. Много је задатака пред нама, али уз континуитет, квалитетан рад, обуку и константно усавршавање, ова јединица има сјајну будућност – поручује мајор Александар Аксентијевић. ▀